

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського

Кафедра хореографії та мистецтвознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету педагогічної освіти

_____ Петрина Р.Л.

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
V і VI курс

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

За спеціальністю 024 «Хореографія»

Галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: магістр хореографії

Львів 2022 рік

Робоча програма «**Теорія і методика балетмейстерської діяльності**» для студентів факультету педагогічної освіти спеціальності 024 Хореографія

„31” серпня 2022 року.

Розробники:

ст. викладач Бойко А.Б., викл. Мартинюк О.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол № 1 від “31” серпня 2022 року

Завідувач кафедри: професор, канд. пед. наук Сосіна В.Ю.

“31” серпня 2022 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
	Спеціальність 024 Хореографія		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): хореографія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5 і 6-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 210 (5 і 6 курс)		1 ,2, 3	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	10 год.	
		Практичні, семінарські	
		100 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		94 год.	
		Вид контролю: опитування, тести, практичні нормативи, залік, іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 1:1.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є балетмейстерське мистецтво, основні закони та прийоми, що застосовують під час постановки хореографічного твору.

Метою викладання дисципліни «Теорія і методика балетмейстерської діяльності» є оволодіння знаннями для створення хореографічного твору, постановки та репетиційної роботи й підготовка висококваліфікованих

викладачів хореографічних дисциплін у новітніх мистецьких закладах освіти, середній та вищій школі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «» є:

1. Ознайомити студентів з основними поняттями балетмейстерського мистецтва, з основними законами та прийомами постановки хореографічного твору;
2. Вивчити основні закони та прийоми постановки хореографічного твору;
3. Оволодіти знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для створення хореографічних композицій.
4. Розвинути практичні постановочні та виконавчі якості та вміння, необхідні хореографу в роботі над танцювальною постановкою різних жанрів і стилів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основні поняття дисципліни; основні закони та прийоми постановки хореографічного твору; принципи побудови та аналізу хореографічних творів, систему їх запису.

вміти: застосувати на практиці отримані знання; скласти балетмейстерський план та визначати композиційну побудову; за допомогою виразних засобів та за законами композиції танцю створювати танцювальні номери.

2. Програма навчальної дисципліни (5 курс, 1,2 семестр)

Змістовий модуль 1.

Драматургія хореографічного твору.

Тема 1. Особливості драматургії хореографічного твору.

Драматургія хореографічного твору (п'ять частин) в окремих його частинах та у творі в цілому. Пошук лексики. Виявлення характерних лексичних ознак образів та їх пластика. Пошук виразних засобів, які б максимально втілювали образно-емоційний зміст епізоду, сцени, твору в цілому.

Тема 2. Постановка сольних концертних номерів.

Сольний чоловічий танець, сольний жіночий танець. Постановка сольного концертного танцювального номеру на основі лексики народно-сценічних, сучасних, бальних танців. Хореографічний текст. Рухи. Пози. Жести. Міміка. Динаміка рухів. Пластична мова рухів. Зв'язок хореографічного тексту з малюнком танцю.

Змістовий модуль 2.

Робота над постановкою номерів на основі художнього твору.

Тема 3. Зв'язок хореографічної лексики та музики.

Значення хореографічного ритму. Хореографічні ритмічні угруповання, їх характеристика та особливості. Темп та деякі прийоми виконання руху ві-

дповідно до музичного супроводу. Значення танцювального ритму. Нюансування хореографічного па. Прийоми виконання руху відповідно до темпу.

Тема 4. Постановка хореографічного номеру на основі художнього твору (масова форма)

Вибір художнього твору, сюжетна основа композиції. Лібрето, музична основа хореографічної композиції, її відповідність темі, ідеї, стильовим та регіональним ознакам. Складання сценарно-композиційного плану, відображення в ньому всіх складових частин. Перегляд відеоматеріалів, аналіз, обговорення кращих хореографічних композицій за тематикою та жанром. Єдність змісту та форми хореографічних композицій. Формування хореографічного «тексту» персонажів. Поєднання малюнку танцю та хореографічної лексики. Репетиційна робота з виконавцями. Показ вистави.

3. Структура навчальної дисципліни (5 курс 1,2 семестр)

Назви змістовних тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц./ практ.	Сам. р-та	
Тема 1. Особливості драматургії хореографічного твору.	30	2/20	8	Драматургія хореографічного твору (п'ять частин) в окремих його частинах та у творі в цілому. Пошук лексики. Виявлення характерних лексичних ознак образів та їх пластика. Пошук виражальних засобів, які б максимально втілювали образно-емоційний зміст епізоду, сцени, твору в цілому.
Тема 2. Постановка сольних концертних номерів.	30	2/20	8	Сольний чоловічий танець, сольний жіночий танець. Постановка сольного концертного танцювального номеру на основі лексики народно-сценічних, сучасних, бальних танців. Хореографічний текст. Рухи. Пози. Жести. Міміка. Динаміка рухів. Пластична мова рухів. Зв'язок хореографічного тексту з малюнком танцю.
Тема 3. Зв'язок хореографічної лексики та музики	30	2/10	18	Значення хореографічного ритму. Хореографічні ритмічні угруповання, їх характеристика та особливості. Темп та деякі прийоми виконання руху відповідно до музичного супроводу. Значення танцювального ритму. Нюансування хореографічного па. Прийоми виконання руху відповідно до темпу.
Тема 4. Постановка хореографічного номеру на основі художнього твору.	30	0/10	20	Вибір художнього твору, сюжетна основа композиції. Лібрето, музична основа хореографічної композиції, її відповідність темі, ідеї, стильовим та регіональним ознакам. Складання сценарно-композиційного плану, відображення в ньому всіх складових частин. Перегляд

				відеоматеріалів, аналіз, обговорення кращих хореографічних композицій за тематикою та жанром. Єдність змісту та форми хореографічних композицій. Формування хореографічного «тексту» персонажів. Поєднання малюнку танцю та хореографічної лексики. Репетиційна робота з виконавцями. Показ вистави.
Разом	120	6/60	54	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості драматургічної побудови хореографічної вистави	6
2	Єдність форми та змісту в хореографічному творі	6
3	Постановка сольних жіночих номерів на основі художнього твору	6
4	Постановка сольних чоловічих номерів у вибраному характері	8
5	Написання лібрето; вибір музичного матеріалу для хореографічної вистави; складання сценарно-композиційного плану	6
6	Формування хореографічного тексту виконавців; побудова малюнків	8
7	Постановка хореографічного номеру на основі художнього твору	20
	Разом	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формування та розвиток хореографічної освіти в Україні	10

2	Особливості сольних концертних хореографічних номерів.	10
3	Постановка танцю по запису. Робота зі спеціальною літературою по хореографії	10
4	Перегляд відеоматеріалів, аналіз кращих хореографічних композицій за тематикою та жанром.	10
5	Постановочна робота над створенням хореографічного номеру на основі художнього твору	14
	Разом	54

залік.

2. Програма навчальної дисципліни (6 курс, 3 семестр)

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Мистецтво балетмейстера» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «Хореографія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є балетмейстерське мистецтво, основні закони та прийоми, що застосовують під час постановки хореографічного твору.

Метою викладання дисципліни «Мистецтво балетмейстера» є оволодіння знаннями для створення хореографічного твору, постановки та репетиційної роботи й підготовка висококваліфікованих викладачів хореографічних дисциплін у новітніх мистецьких закладах освіти, середній та вищій школі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Мистецтво балетмейстера» є:

1. Ознайомити студентів з основними поняттями балетмейстерського мистецтва, з основними законами та прийомами постановки хореографічного твору;
2. Вивчити основні закони та прийоми постановки хореографічного твору;
3. Оволодіти знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для створення хореографічних композицій.
4. Розвинути практичні постановочні та виконавчі якості та вміння, необхідні хореографу в роботі над танцювальною постановкою різних жанрів і стилів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основні поняття дисципліни; основні закони та прийоми постановки хореографічного твору; принципи побудови та аналізу хореографічних творів, систему їх запису.

вміти: застосувати на практиці отримані знання; скласти балетмейстерський план та визначати композиційну побудову; за допомогою виразних засобів та за законами композиції танцю створювати танцювальні номери.

Змістовий модуль 1.

Хореографічна культура та проблеми її формування.

Тема 1. Формування хореографічної культури.

Хореографія як вид мистецтва. Культура як специфіка людського буття. Поняття «хореографічна культура». Характеристика основних складових танцювального мистецтва. Становлення хореографічної культури в Україні. Вплив танцювального мистецтва Європи на українську хореографічну культуру.

Тема 2. Основні компоненти хореографічної композиції.

Поняття композиції хореографічного твору. Основні складові танцювальної композиції. Виразні засоби хореографічних постановок. Художні прийоми побудови танцю. Хореографічний текст. Рухи. Пози. Жести. Міміка. Динаміка рухів. Пластична мова рухів. Зв'язок хореографічного тексту з малюнком танцю.

Змістовий модуль 2.

Постановка хореографічної вистави (одноактного балету).

Тема 3. Принципи контрасту, симетрії та асиметрії у хореографії.

Характеристику основних принципів, які застосовуються при постановці хореографічних номерів, їх значення та особливості. Основна характеристика принципів симетрії, асиметрії, контрасту. Використання принципів симетрії, асиметрії, контрасту в класичному екзерсисі. Використання принципів симетрії, асиметрії, контрасту при побудові малюнка. Принцип контрасту в образності та виразності танцю.

Тема 4. Постановка хореографічної вистави (одноактного балету).

Сюжетна основа композиції. Лібрето, музична основа хореографічної композиції, її відповідність темі, ідеї, стильовим та регіональним ознакам. Складання сценарно-композиційного плану, відображення в ньому всіх складових частин. Перегляд відеоматеріалів, аналіз, обговорення кращих хореографічних композицій за тематикою та жанром. Єдність змісту та форми хореографічних композицій. Формування хореографічного «тексту» персонажів. Поєднання малюнку танцю та хореографічної лексики. Репетиційна робота з виконавцями. Показ вистави.

Навчальний контент (6 курс 3 семестр)

Назви змістовних тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц. /практ.	Сам. р-та	
Тема 1. Формування хореографічної культури	24	2/14	8	Хореографія як вид мистецтва. Культура як специфіка людського буття. Поняття «хореографічна культура». Характеристика основних складових танцювального мистецтва. Становлення хореографічної культури в Україні. Вплив тан-

				цювального мистецтва Європи на українську хореографічну культуру.
Тема 2. Основні компоненти хореографічної композиції	20	0/14	6	Поняття композиції хореографічного твору. Основні складові танцювальної композиції. Виразні засоби хореографічних постановок. Художні прийоми побудови танцю. Хореографічний текст. Рухи. Пози. Жести. Міміка. Динаміка рухів. Пластична мова рухів. Зв'язок хореографічного тексту з малюнком танцю.
Тема 3. Принципи контрасту, симетрії та асиметрії у хореографії	26	2/18	6	Характеристику основних принципів, які застосовуються при постановці хореографічних номерів, їх значення та особливості. Основна характеристика принципів симетрії, асиметрії, контрасту. Використання принципів симетрії, асиметрії, контрасту в класичному екзерсисі. Використання принципів симетрії, асиметрії, контрасту при побудові малюнка. Принцип контрасту в образності та виразності танцю.
Тема 4. Постановка хореографічної вистави (одноактного балету).	20	0/10	10	Сюжетна основа композиції. Лібрето, музична основа хореографічної композиції, її відповідність темі, ідеї, стильовим та регіональним ознакам. Складання сценарно-композиційного плану, відображення в ньому всіх складових частин. Перегляд відеоматеріалів, аналіз, обговорення кращих хореографічних композицій за тематикою та жанром. Єдність змісту та форми хореографічних композицій. Формування хореографічного «тексту» персонажів. Поєднання малюнку танцю та хореографічної лексики. Репетиційна робота з виконавцями. Показ вистави.
Разом	90	4/56	30	

8. Індивідуальні завдання

Реферати, самостійні роботи для відробок пропущених занять.

9. Методи навчання

Словесний, практичний, наочний.

10. Методи контролю

Опитування на семінарах, тестування, здача практичних нормативів, залік, екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		
T1	T2	T3	T4	

25	25	25	25	100
----	----	----	----	-----

T1, T2, T3, T4, – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Таблиці, відеофільми.

13. Рекомендована література

Базова

1. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. – К.: Музична Україна, 1975.
2. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. – К.: Мистецтво, 1963.
3. Годовський В.М., Арабська В.І. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом. – Рівне: РДГУ, 2000.
4. Голдрич О.С. Методика викладання хореографії. – Львів: СПОЛОМ, 2006.
5. Голдрич О. Хореографія. – Львів: СПОЛОМ, 2006.
6. Лань О.Б. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми : навч.- метод. посібник / Оксана Лань. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с.

Допоміжна

7. Василенко К.В. Лексика українського народно-сценічного танцю / К.В.Василенко. // – К.: Мистецтво, 1971. – 562с.
8. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю / Є.Зайцев. // – К., 1975. – 413с.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛДУФК.
2. Читальний зал ЛДУФК.
3. Всесвітня мережа інтернет.